Docnr3

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Postbus 8035
5601 KA Eindhoven
T: 088-369 03 69
I: www.odzob.nl

- Ontwerpbesluit Omgevingswet -

Onderwerp
Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben op 27 juni 2025 een aanvraag om een vergunning op grond van artikel 5.1 lid 1 onder c. van de Omgevingswet ontvangen Sweco Nederland B.V. namens Waterschap Aa en Maas te 's-Hertogenbosch voor de het project "Cuijk- Ravenstein, Ontgrondingsactiviteit".

De ontgronding vindt plaats als onderdeel van de dijkverbetering in het traject Cuijk-Ravenstein. Ter hoogte van Neerloon is een weerdverlaging gepland met als doel meer ruimte te creëren voor de Maas. Ter plaatse van de Beekmonding bij de Raam vinden ontgrondingswerkzaamheden om de beekmonding van de Graafsche Raam te herstellen.

De ontgrondingsactiviteiten van project Cuijk- Ravenstein, Ontgrondingsactiviteit" worden ter hoogte van Neerloon uitgevoerd op de percelen, kadastraal bekend gemeente Ravenstein, sectie E, nummers 1281, 1014, 1283, 1284, 1220, 1219, 1222, 1286, 1285, 1225, 1224, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1287, 994, 926 en sectie F, nummers 260, 409 en 410.
De ontgrondingswerkzaamheden bij de Graafsche Raam worden uitgevoerd op de percelen kadastraal bekend gemeente Grave sectie H, nummers 1492, 1509, 1797, 1798 en 1866.

De aanvraag met nr. 20250627 00769 000 van het DSO is geregistreerd onder registratienummer Z-2025-010003.

I. Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

- Gezien de aanvraag van de provincie Noord-Brabant te 's-Hertogenbosch van 27 juni 2025;
- Gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze vergunning;
- Gelet op de Omgevingswet en de Omgevingsverordening Noord-Brabant;
- En gelet op de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

BESLUITEN:

1. Voornemens te zijn aan Waterschap Aa en Maas te 's-Hertogenbosch de gevraagde vergunning te verlenen voor het project "Cuijk- Ravenstein, Ontgrondingsactiviteit". De ontgrondingsactiviteiten van project Cuijk- Ravenstein, Ontgrondingsactiviteit" worden ter hoogte van Neerloon uitgevoerd op de percelen, kadastraal bekend gemeente Ravenstein, sectie E, nummers 1281, 1014, 1283, 1284, 1220, 1219, 1222, 1286, 1285, 1225, 1224, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1287, 994, 926 en sectie F, nummers 260, 409 en 410.
   De ontgrondingswerkzaamheden bij de Graafsche Raam worden uitgevoerd op de percelen kadastraal bekend gemeente Grave sectie H, nummers 1492, 1509, 1797, 1798 en 1866.

2. dat vergunningvoorschriften worden verbonden die zijn opgenomen in paragraaf "II Voorschriften";

3. dat de gehele aanvraag onderdeel uitmaakt van deze vergunning;

4. dat de geldigheid van de onder 1 bedoelde vergunning eindigt op de dag waarop de opleveringsverklaring als bedoeld in voorschrift 8 is afgegeven.

Eindhoven, 2 maart 2026

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
Namens deze,

5.1.2.e

,

RECHTSBESCHERMING

Zienswijzen
Het ontwerpbesluit en de bijbehorende stukken wordt op grond van de Algemene wet bestuursrecht ter inzage gelegd. Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken de terinzagelegging op de gebruikelijke wijze, via www.officielebekendmakingen.nl, bekend. Eenieder kan gedurende een termijn van zes weken eventuele zienswijzen over het ontwerpbesluit indienen bij Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant. Alle zienswijzen worden doorgestuurd naar de bevoegde instantie die deze betrekt bij de definitieve besluitvorming. Indien een zienswijze nieuwe inzichten oplevert kan dat leiden tot een aanpassing van het definitieve besluit.

Beroep
Tegen het definitieve besluit kan, binnen zes weken na bekendmaking, in eerste en enige instantie beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Van het besluit wordt door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant op de gebruikelijke wijze, via www.officielebekendmakingen.nl, kennisgegeven. Op het besluit is artikel 16.86 van de Omgevingswet van toepassing. Dat betekent dat na afloop van de termijn voor het instellen van beroep geen (aanvullende) beroepsgronden meer kunnen worden aangevoerd. Het instellen van pro forma beroep is niet mogelijk"

II. Voorschriften

De ontgronding dient uitgevoerd te worden met inachtneming van de volgende voorschriften:

1. *Termijnen ontgronding en oplevering*
   1.1. De ontgrondingswerkzaamheden en inrichtingsverplichtingen dienen voor 31 december 2031 te zijn voltooid.

2. *Start- en eindmelding werkzaamheden*
   2.1. Voorafgaand aan de start van de ontgrondingswerkzaamheden dient een definitief werkplan ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten te worden voorgelegd. Er mag pas worden gestart na goedkeuring van het ingediende plan. Het werkplan dient u te sturen naar de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, Postbus 8035, 5601 KA Eindhoven.
   2.2. Vergunninghouder dient uiterlijk 5 werkdagen vóór **aanvang** van de ontgrondings-werkzaamheden het college van Gedeputeerde Staten hiervan in kennis te stellen. Er dient gebruik te worden gemaakt van het formulier "melding start/einde ontgronding". Dit formulier kunt u vinden op de website www.odzob.nl/expertises/bodem-ontgrondingen/ontgrondingen.
   2.3. Vergunninghouder dient binnen 10 werkdagen ná **beëindiging** van de ontgrondings- en inrichtingswerkzaamheden het college van Gedeputeerde Staten hiervan in kennis te stellen. Er dient gebruik te worden gemaakt van het formulier "melding start/einde ontgronding". Dit formulier kunt u vinden op de website www.odzob.nl/expertises/bodem-ontgrondingen/ ontgrondingen.

3. *Technische uitvoering*
   3.1. De ontgrondings- en inrichtingswerkzaamheden dienen te worden uitgevoerd zoals overeenkomstig is aangegeven op de volgende, bij de aanvraag gevoegde documenten:
   - Aanvraag Omgevingsvergunning ontgronding.

- Notitie_CuRa_Ontgrondingenactiviteit_D4.0.pdf.
- Bijlage 1_WSB.22.12.1-142_Ontwerpnotitie Herstel Beekmonding Raam D1.0.pdf.
- Bijlage 2_51018049-SWE-XX-CL6-3D-C-00341-MKK_BM-CURA_V2.pdf.
- Bijlage 4_51018049-SWE-XX-CL8-DR-C-00174-SIT_VAK35-CURA_2.0.pdf.
- Bijlage 5_51018049-SWE-XX-CL8-DR-C-00175-SIT_VAK36-CURA_2.0.pdf.
- Bijlage 6_51018049-SWE-XX-CL8-DR-C-00176-SIT_VAK37-CURA_2.0.pdf.
- Bijlage 18_Uiterwaardverlaging-oost.png.
- Bijlage 19_Uiterwaardverlaging-west.png.
- 51018049-SWE-XX-CL8-DR-C-00184-DWP_VAK36-CURA-EXTRA PROFIELEN UITERWAARDVERLAGING.pdf, ontvangen 30 juli 2025.

4. *Archeologie*

4.1 Van de vergunning mag eerst gebruik worden gemaakt nadat vergunninghouder een document ("toevalsvondstenprotocol") heeft overlegd waarin wordt beschreven hoe de vergunninghouder zal handelen indien later gerelateerde archeologische vondsten en/of structuren worden aangetroffen (Erfgoedwet, art. 5.10). Dit document behoeft de goedkeuring van Gedeputeerde Staten.

4.2 De kosten van het archeologisch onderzoek zijn voor rekening van vergunninghouder,

4.3 Van de vergunning mag eerst gebruik gemaakt worden nadat vergunninghouder een document heeft overlegd waarin is aangetoond dat de civieltechnische uitvoerder op de hoogte is gesteld van het onder 4.1 verplicht gestelde document "toevalsvondstenprotocol" en heeft ingestemd met eventuele archeologische werkzaamheden binnen het projectgebied die daaruit kunnen volgen en er alles aan doet de archeologische waarden ter plekke niet te zullen schaden. Dit document behoeft de goedkeuring van Gedeputeerde Staten.

5. *Monitoring gewonnen hoeveelheden*

5.1 Vergunninghouder dient jaarlijks vóór 1 april opgave te doen van:

a. de in het voorafgaande jaar gewonnen en afgezette hoeveelheden oppervlaktedelfstoffen en
b. de nog resterende te winnen voorraden (peildatum 1 januari).

Er dient gebruik te worden gemaakt van het formulier "opgave gewonnen oppervlaktedelfstoffen en voorraden". Dit formulier kunt u vinden op de website www.odzob.nl/expertises/bodem-ontgrondingen/ontgrondingen.

5.2 Binnen één maand na de definitieve beëindiging van de ontgrondingswerkzaamheden dient opgave te worden gedaan van de in het jaar van beëindiging gewonnen en afgezette hoeveelheden oppervlaktedelfstoffen. Er dient gebruik te worden gemaakt van het formulier "opgave gewonnen oppervlaktedelfstoffen en voorraden". Dit formulier kunt u vinden op de website www.odzob.nl/expertises/bodem-ontgrondingen/ontgrondingen.

De gegevens dienen te worden verstuurd aan de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.

6 *Percelen niet in eigendom partijen bestuursovereenkomst*

Van deze vergunning mag eerst gebruik worden gemaakt indien én nadat de vergunninghouder overeenstemming heeft bereikt met de eigenaar van het perceel over de uitvoering van de ontgronding en inrichting op dit betreffende perceel. De instemmingen moeten voorafgaand aan de start aan Gedeputeerde Staten worden toegestuurd.

7 Toezicht

7.1 De vergunning met bijbehorende bijlagen moet gedurende de uitvoering van de werkzaamheden op het terrein aanwezig zijn en kunnen worden getoond aan de met het toezicht belastte ambtenaren van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.

7.2 Houder van de vergunning is verplicht bij controle door ambtenaren van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, zonder recht van verrekening, de nodige personele bijstand en de nodige meetmaterialen ter beschikking te stellen.

8 Oplevering

De in deze vergunning bedoelde ontgronding, waaronder de afwerking en inrichting van de ontgronde terreinen wordt pas als opgeleverd beschouwd, als dit door het bevoegd gezag schriftelijk is bevestigd.

III Procedurele overwegingen

Procedure

1. Het besluit is nodig voor de dijkverbetering in het kader van het project 'Dijkverbetering Cuijk-Ravenstein', waarvoor het waterschap Aa en Maas een (ontwerp-)projectbesluit op grond van artikel 5.44, eerste lid, van de Omgevingswet heeft opgesteld. Omdat het hier een primaire kering betreft is de coördinatieregeling als bedoeld in artikel 16.7 van de Omgevingswet, in samenhang gelezen met afdeling 3.5 van de Algemene wet bestuursrecht, van toepassing op de uitvoeringsbesluiten. De bedoeling van deze coördinatie is om de voorbereiding en bekendmaking van alle besluiten die voor de uitvoering van het projectbesluit nodig zijn, inclusief de gelegenheid tot het naar voren brengen van zienswijzen daarop (alsook het indienen van beroep daartegen), voor de verschillende besluiten op elkaar af te stemmen en gelijktijdig te doen plaatsvinden. Op de coördinatieprocedure is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Dit houdt in dat alle besluiten eerst als ontwerpbesluit ter inzage worden gelegd en pas daarna definitief worden vastgesteld.

2. Aanvraag

   De ontvangst van de aanvraag in het DSO is per omgaande aan de aanvrager bevestigd.

   De aanvraag bevat de volgende onderdelen:

   - Aanvraag Omgevingsvergunning ontgronding.
   - Notitie_CuRa_Ontgrondingenactiviteit_D1.0.pdf;
   - Bijlage 1_WSB.22.12.1-142_Ontwerpnotitie Herstel Beekmonding Raam D1.0.pdf. van 23 januari 2026;
   - Bijlage 2_51018049-SWE-XX-CL6-3D-C-00341-MKK_BM-CURA_V2.pdf;
   - Bijlage 3_WSB.23.3-111_Ontwerprapport_compensatiemaatregel_D1.0.pdf;
   - Bijlage 4_51018049-SWE-XX-CL8-DR-C-00174-SIT_VAK35-CURA_2.0.pdf;
   - Bijlage 5_51018049-SWE-XX-CL8-DR-C-00175-SIT_VAK36-CURA_2.0.pdf;
   - Bijlage 6_51018049-SWE-XX-CL8-DR-C-00176-SIT_VAK37-CURA_2.0.pdf;
   - Bijlage 7_MKK6_Herstel_Beekmonding_Raam_rivierkundige_toetsing_C1.0.pdf;
   - Bijlage 8_WSD.10.1-121_Notitie Verkennend Natuuronderzoek Dijkverbetering CuRa_D1.pdf;
   - Bijlage 9_WSD.10.2-122_Rapportage soortgericht onderzoek dijkversterking CuRa D1.pdf;
   - Bijlage 10_WSB.19.2.31-074_Ontwerprapport gronddijk dijkvak 35 VO_D2.0.pdf;
   - Bijlage 11_WSB.19.2.32-076_Ontwerprapport gronddijk dijkvak 36 VO_D2.0.pdf;
   - Bijlage 12_WSB.19.2.33-073_Ontwerprapport gronddijk dijkvak 37 VO_D2.0.pdf;
   - Bijlage 13_Archeologisch Bureauonderzoek 20250401;

- Bijlage 14_WSB.23.2-110_Notitie_rivierkundige_beoordeling_D1.0.pdf;
- Bijlage 15_51018049-SWE-XX-CL8-DR-C-00207-DWP_VAK35-CURA.pdf;
- Bijlage 16_51018049-SWE-XX-CL8-DR-C-00184-DWP_VAK36-CURA.pdf;
- Bijlage 17_51018049-SWE-XX-CL8-DR-C-00185-DWP_VAK37-CURA.pdf;
- Bijlage 18_Uiterwaardverlaging-oost.png;
- Bijlage 19_Uiterwaardverlaging-west.png;
- Bijlage 20_WSD.10.3-123_Activiteitenplan flora en fauna Dijkverbetering CuRa_D1.pdf;
- Bijlage 21_Inventariserend veldonderzoek 20250601;
- Bijlage 22_NL25-648800269-137704.pdf;
- Bijlage 23_WSB.27.4-137_Verkennend bodemonderzoek Cuijk-Ravenstein;
- Bijlage 24_WSB.16.1-119_Uitvoeringsplan en -planning_D1.0.pdf;
- Cura percelenoverzicht, ontvangen 30 juli 2025;
- 51018049-SWE-XX-CL8-DR-C-00184-DWP_VAK36-CURA-EXTRA PROFIELEN; UITERWAARDVERLAGING.pdf, ontvangen 30 juli 2025;
- WSB.17.1-135_Materiaalstromenplan_D1.0.pdf, ontvangen 22 juli 2025.
- BAAC-rapport V-25.0248, Gemeente Land van Cuijk en Oss Dijkverbetering Cuijk – Ravenstein, deelgebied Raammonding en Verlagingsgebied Inventariserend veldonderzoek (verkennende fase), Versie 1.2, September 2025;
- Programma van Eisen A25.0790 Proefsleuvenonderzoek Dijkverbetering Cuijk - Ravenstein, deelgebieden Raammonding, Verlagingsgebied en Veerhuis, IVO – Proefsleuven (IVO-P), Versie 2.0, 17-10-2025;
- Milieueffectrapport Dijkverbeteringstraject Cuijk-Ravenstein, WBS: WSD.3.1, september 2025 Versienummer: D1.1. Ontvangen 2 oktober 2025;
- Evaluatierapport Neerloon, CuRa – verlagingsgebied, versie 1.1, BAAC, kenmerk A-25.0951, januari 2026.

3. Afstemming en adviezen naar aanleiding van de aanvraag

Gemeente Oss

Overeenkomstig het gestelde in art. 4.20 (advies en instemming door college van B&W) in lid 1 onder d van het Omgevingsbesluit is contact gezocht met de gemeente Oss. De gemeente Oss heeft ons op 8 januari 2026 van advies voorzien. De overwegingen zijn opgenomen onder b) Ruimtelijke ordeningsaspecten.

Gemeente Land van Cuijk

Overeenkomstig het gestelde in art. 4.20 (advies en instemming door college van B&W) in lid 1 onder d van het Omgevingsbesluit is contact gezocht met de gemeente Land van Cuijk. De gemeente Land van Cuijk heeft ons op 20 oktober 2025 van advies voorzien. De overwegingen zijn opgenomen onder b) Ruimtelijke ordeningsaspecten.

Waterschap Aa en Maas

Overeenkomstig het gestelde in art. 4.24 (advies en instemming door dagelijks bestuur waterschap) in lid 1 onder c van het Omgevingsbesluit is contact gezocht met waterschap Aa en Maas. Het waterschap heeft ons op 3 oktober 2025 en 5 februari 2026 van advies voorzien. De overwegingen zijn opgenomen onder c) (Geo)hydrologie.

Rijkswaterstaat
Overeenkomstig het gestelde in art. 4.30 (advies en instemming door Minister van Infrastructuur en Waterstaat) in lid 1 onder b van het Omgevingsbesluit is contact gezocht met Rijkswaterstaat. Rijkswaterstaat heeft ons op 29 januari 2026 van advies voorzien. De overwegingen zijn opgenomen onder c) (Geo)hydrologie.

IV Milieueffectrapportage

De procedure voor milieueffectrapportage (MER) is bedoeld om het milieubelang bij de besluitvorming over plannen en besluiten een volwaardige plaats te geven. De mer-regeling, vastgelegd in de Omgevingswet en Omgevingsbesluit, maakt onderscheid in MER voor plannen, zoals een programma of omgevingsplan (plan-MER) en MER voor projecten, zoals vergunningen (project-MER).

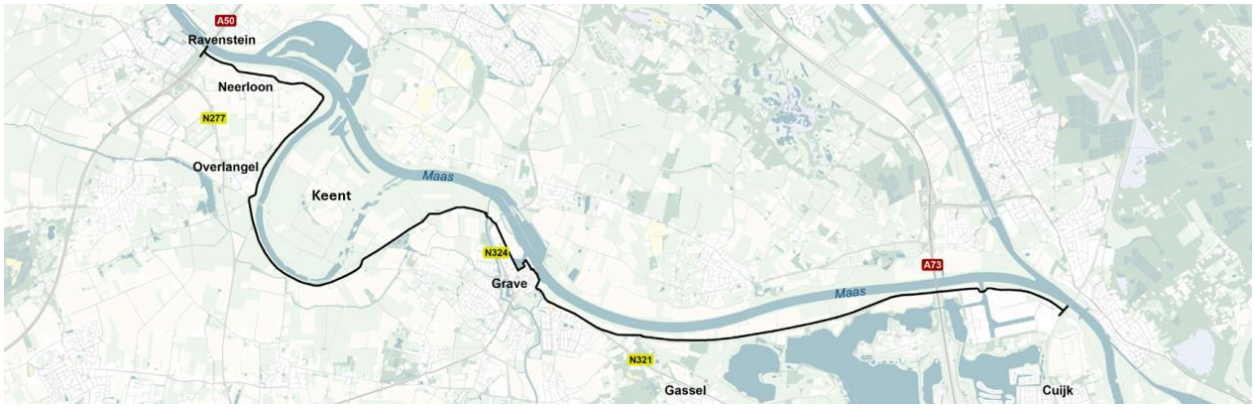
Sinds 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Of een besluit project-mer-plichtig of mer-beoordelingsplichtig is, staat in bijlage V bij het Omgevingsbesluit, in samenhang met de artikelen 11.6 en 11.8 van het Omgevingsbesluit. Omdat het hier een functionele ontgronding betreft zonder delfstoffenwinning als reden, is onderdeel B1 van bijlage V hier niet van toepassing.

Het bij deze aanvraag gevoegde MER is opgesteld ten behoeve van de omgevingsvergunning (onderdeel K4 van bijlage V van het Omgevingsbesluit) voor een wateractiviteit. Voor de volledigheid is het MER als onderdeel van de aanvraag voor de omgevingsvergunning ontgrondingen toegevoegd. We nemen het MER voor kennisgeving aan maar wordt wel betrokken bij onze afwegingen.

V Overwegingen

Algemeen

Het deelproject “Cuijk-Ravenstein, Ontgrondingen” is onderdeel van het project om de waterkering Cuijk-Ravenstein. Het doel van het project Dijkverbeteringstraject Cuijk-Ravenstein is het waarborgen van de waterveiligheid conform de meest recente normen en wettelijke eisen. De voorgenomen ontgrondingsactiviteiten zijn vergunningsplichtig omdat ze niet onder de vrijstellingsvoorwaarden kunnen vallen zoals de rest van de dijkversterking. Het project wordt uitgevoerd op het Brabantse gedeelte van de Maas op de grens met Gelderland.
De beoogde ontgrondingen vinden plaats op 2 locaties (zie figuur 1):
- weerdverlaging ter hoogte van Neerloon;
- Beekmonding Graafsche Raam (aansluiting aan de Maas bij Grave).

Figuur 1: overzicht van het projectgebied Cuijk-Ravenstein

Weerdverlaging bij Neerloon

Het deelgebied Neerloon bestaat uit het meest westelijke deel van de dijk langs de Maas, vanaf de bocht (bij Maasdijk 11) tot net voorbij de A50. Het gaat om een deel van dijkvak 35 en de dijkvakken 36, 37 en 38. Aan dit dijktraject van ongeveer 2 km lang ligt het oeverwaldorp Neerloon. Ooit hier gesticht vanwege de doorwaadbare plek in de rivier. Het dijktraject is ruimtelijk onderdeel van de dorpen op de hoger gelegen oeverwallen, donken, stroomruggen en dekzandruggen tussen Oijen en Overlangel. Bomen op de dijk zijn kenmerkend voor deze historische delen van de bedijkte Maas. Dit geldt met name bij de bebouwing en tuimeldijken (onder andere bij Dieden, Demen en Oijen). Bij Neerloon liggen hoge uiterwaarden, waardoor de dijk als laag wordt ervaren en de Maas niet zichtbaar is vanaf de dijk. Tussen Neerloon en A50 liggen de uiterwaarden laag en de Maas dicht bij de dijk, waardoor dijk hoog wordt ervaren en de Maas goed zichtbaar is. De uiterwaarden zijn in gebruik voor landbouw.
Het dorp Neerloon bestaat uit kleinschalige historische bebouwing en ligt dicht tegen de dijk. De kerk ligt hoog aan de dijk. De naastgelegen woning en Maasdijk 25 zijn oude dijkwoningen met de voordeuren op een oude kruinhoogte. Erven en tuinen lopen door op het dijktalud. Om de bomen (essen en lindes) bij Neerloon te behouden is bij een vorige dijkverbetering een tuimeldijk aangelegd.

De weerdverlaging betreft een oppervlak van ruim 230.000 m2 waarbij de ontgravingsdiepte varieert van ca. 20 tot 80 cm. Bij deze werkzaamheden komt ongeveer 120.000 m3 vrij.
Voor de grondverbetering tegen piping is circa 100.000 m3 klei nodig. De grondverbetering wordt aangebracht op een diepte van 1 tot 3 m onder maaiveld, heeft een breedte van 30 m en een lengte van 1.500 m. Boven de grondverbetering wordt een leeflaag voorzien van 1 m. De totale ontgraving tegen piping komt daarmee op 150.000 m3.
Aangenomen wordt dat 2/3e deel van de ontgraving voor de grondverbetering kan worden hergebruikt. Daarnaast zal mogelijk de rest van de benodigde klei voor de grondverbetering kunnen worden gehaald uit de uiterwaardverlaging (33.000 m3).
Het overschot van circa 47.000 m3 klei kan gebruikt worden ten behoeve van de dijkversterking. De hoeveelheid af te voeren zand bedraagt circa 73.000 m3. Hiervan is circa 40.000 m3 zand afkomstig van de weerdverlaging en 33.000 m3 zand afkomstig van de grondverbetering. In figuur 2 is een overzicht weergegeven van de uit te voeren werkzaamheden.

Figuur 2: ontwerp voor de werkzaamheden ter hoogte van Neerloon

Over het gehele dijktraject vinden grondroerende werkzaamheden plaats. Op grond van artikel 16.7 en 16.8 van het Bal en artikel 3.66 van de Omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant kan worden gesteld dat ontgrondingen ten behoeve van werkzaamheden aan primaire keringen zijn vrijgesteld van ontgrondingenvergunningen. Daarnaast geldt vanuit de Omgevingsverordening een vrijstelling voor omgevingsvergunningen voor ontgrondingsactiviteiten die passen binnen het een projectbesluit.

Niet alle beoogde werkzaamheden kunnen geschaard worden onder werkzaamheden aan primaire keringen. De uiterwaardverlaging, de klei-inkassing en de werkzaamheden aan beekmonding Raam staan wat ontgrondingen betreft los van de werkzaamheden aan de primaire waterkering. Zodoende kan er geen gebruik worden gemaakt van de eerdergenoemde vrijstelling en geldt een vergunningplicht voor de ontgrondingsactiviteit.

Herstel Beekmonding Raam

Vanuit de Kaderrichtlijn Water (KRW) heeft het waterschap een opgave voor het natuurvriendelijk inrichten van de beekmonding van de Graafsche Raam. Deze opgave loopt vanaf Gemaal van Sasse tot aan de Maas met een lengte van circa 300 meter (zie Figuur 3). Concreet komt de opgave neer op de aanleg van natuurvriendelijke oevers ten behoeve van onder andere vissen en macrofauna. Hierbij moet onder andere gedacht worden aan het verwijderen van de oeverbestortingen.

Figuur 3: locatie beekmonding Graafsche Raam

De monding van de Graafsche Raam is na aanleg vastgelegd door steenzetting. Als onderdeel van het herstel is de westelijke oever van de beek al ontsteent. Hierdoor is meer ruimte ontstaan voor erosie, maar de dynamiek is te beperkt om bij de huidige beekinrichting spontane ontwikkeling van een zandwaaiermonding te laten optreden. De bedoeling is om de natuurlijke vorming van de zandwaaiermonding te versnellen door herrichting van de beekmonding als onderdeel van de dijkversterking Cuijk-Ravenstein.

Figuur 4: ontwerp Beekmonding Graafsche Raam

In totaal wordt circa 1.000 m³ klei en 15.500 m3 zand ontgraven. Het maaiveld is gelegen op een hoogte van circa NAP+8,55. De maximale diepte van de ontgraving bedraagt aan de westzijde 4,5 meter – maaiveld (NAP+4,5). De ontgraven grond en klei kan mogelijk toegepast worden in de aanvulling van het dijklichaam in het project Cuijk-Ravenstein.

<u>Wettelijk toetsingskader</u>

In art. 8.76 van het Besluit Kwaliteit Leefomgeving zijn de beoordelingsregels voor de ontgrondings-activiteit opgenomen. Een omgevingsvergunning kan alleen worden verleend als de activiteit verenigbaar is met de doelen van de wet. De omgevingsvergunning wordt in ieder geval geweigerd als:

a) niet aannemelijk is dat de ontgronding, zowel tijdens de uitvoering als daarna, veilig en stabiel is;
b) onvoldoende verzekerd is dat het gebied na afloop van het ontgronden goed ingericht en beheerd zal worden; of
c) de inrichting van de locatie niet aansluit bij de functie die in het omgevingsplan aan de locatie is toegedeeld of een functie die mogelijk wordt gemaakt door een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Bij de beoordeling van de aanvraag worden in ieder geval de gevolgen van de ontgronding voor watersystemen betrokken.

Ontgrondingenbeleid provincie

Tegelijkertijd met het inwerkingtreden van de wet is ook de provinciale Omgevingsverordening van kracht geworden. In de daarbij behorende Beleidsregels Omgevingsrecht Noord-Brabant wordt onderscheid gemaakt tussen functionele en multifunctionele ontgrondingen. Functionele ontgronding: ontgronding die gekoppeld is aan de realisering van een maatschappelijk gewenste functie waarbij delfstoffenwinning geen doel op zich is. Hierbij worden alleen delfstoffen gewonnen die nodig zijn voor het realiseren van de functie, als essentieel onderdeel van een verbetering van de omgevingskwaliteit. Alle andere vormen worden als multifunctioneel aangemerkt. In de bijlage bij de beleidsregel: handleiding functionele ontgrondingen worden de inrichtingsvoorwaarden voor de meest voorkomende categorieën functionele ontgrondingen beschreven.

Wij merken onderhavige activiteiten aan als een functionele ontgronding welke dient ter realisering van een maatschappelijk gewenste functie en volledig past in kwalitatief hoogwaardige ontgrondingsprojecten.

De hieronder genoemde belangen zijn bij de ontgronding betrokken:

a. Uitvoeringsaspecten;
b. Ruimtelijke ordeningsaspecten
c. (Geo)hydrologie;
d. Natuur en Landschap
e. Aardkundige waarden;
f. Cultuurhistorische waarden;
g. Natura 2000 en Flora en Fauna ;
h. Archeologie.

Ad. a. Uitvoeringsaspecten

Voordat gestart kan worden met de werkzaamheden dient het projectbesluit voor het dijkverbeteringsproject Cuijk-Ravenstein definitief te zijn. De start van de uitvoering wordt daarom verwacht in de loop van 2027. De details van de wijze van uitvoeren van de werkzaamheden zullen worden bepaald door de aannemer.

Uitgangspunt is dat de realisatie zowel binnen als buiten het “gesloten seizoen” van 15 oktober tot 15 maart plaats vindt. Bij hoogwater zullen de werkzaamheden gestaakt moeten worden en zal het materieel tijdelijk verkast worden buiten het invloedsgebied van het hoogwater. De exacte planning van de uitvoeringswerkzaamheden zal worden opgesteld door de geselecteerde aannemer.
De ontgrondingswerkzaamheden ter plaatse van Neerloon en de Graafsche Raam zijn bovendien afhankelijk van de planning van het totale project: de dijkverbetering op het traject Cuijk-Ravenstein. Een gedetailleerde planning is daarom nog niet vrij te geven.
Bij het begin van de uitvoering wordt de uitvoeringsplanning ook gedeeld met alle betrokkenen en belanghebbenden.

De start van de ontgronding is gepland in 2027 en het totale project wordt voor 31 december 2031 opgeleverd.

Werkplan
In de bij de aanvraag gevoegde documenten zijn de uit te voeren werkzaamheden globaal beschreven. Door de nog te selecteren aannemer moet een gedetailleerd werkplan ter goedkeuring worden voorgelegd. In dit werkplan dienen de volgende aspecten opgenomen te zijn:

- beschrijving van de bestaande situatie; reden van de ontgronding;
- gevolgen voor het milieu (met name natuur en landschap). Ter plaatse van de ontgronding bij Neerloon moet aandacht zijn voor het behouden en ontwikkelen van natuur en landschapswaarden in de uiterwaard. Hierbij moet rekening worden gehouden met de huidige bodembouw, de toekomstige bodem, natuurwaarden, landschapswaarden, agrarische geschiktheid en bomen. Het gaat dan niet alleen om wettelijke bepalingen zoals beschermde soorten maar ook om de geschiktheid van dit gebied voor haar functies;
- gevolgen voor (geo)hydrologie;
- wijze waarop de ontgronding wordt uitgevoerd;
- fasering van de uitvoering;
- (eind-)bestemming na ontgronding;
- inrichtingsmaatregelen;
- toekomstig beheer van het ontgronde terrein met omgeving;
- de (tijdelijke) aanpassing van de infrastructuur (wegen, waterlopen, kabels, leidingen e.d.);
- de situering en inrichting van het werkterrein met parkeerplaatsen, aanlegsteigers, loodsen;
- aanvang en duur van de ontgronding, de werkdagen en werktijden;
- de situering en beheer van de depots;
- de logistieke aspecten van de afvoer van de gewonnen oppervlaktedelfstoffen;
- de veiligheids- c.q. beveiligingsmaatregelen;
- de informatie naar c.q. communicatie met de bewoners in de omgeving van de ontgronding.

Na goedkeuring van het plan kan worden aangevangen met de ontgrondingswerkzaamheden. Wij hebben hiertoe voorschrift 2.1 opgenomen.

<u>Ad. b. Ruimtelijke ordeningsaspecten</u>
Gemeente Oss
Op de locatie is het bestemmingsplan “Buitengebied Oss 2020” van toepassing. Daarin zijn de volgende bestemmingen opgenomen: Waterstaat (stroomvoerend rivierbed), Waarde-Archeologie verwachtingswaarde hoog en middelhoog en Agrarisch met waarden-Landschap en Natuur.
De volgende gebiedsaanduidingen zijn van toepassing: Overige zone-dijkwoningen, vrijwaringszone dijk, overige zone-uiterwaarden, overige zone-beperking veehouderij, overige zone-groenblauwe mantel.

Van de gemeente Oss hebben wij op 8 januari 2026 advies ontvangen. De aanvraag is getoetst aan het omgevingsplan. Daaruit blijkt dat er op basis van het bestemmingsplan "Buitengebied Oss 2020" een omgevingsvergunning nodig is voor deze activiteit. Voor zover de regels van het omgevingsplan van de gemeente Oss afwijken van de regels waarmee Projectbesluit Cuijk – Ravenstein het omgevingsplan wijzigt, gelden alleen de regels die door het projectbesluit in het ‘Tijdelijk regelingsdeel Oss’ zijn opgenomen.

De aanvraag is getoetst aan het projectbesluit en het tijdelijk regelingsdeel. In het Tijdelijk regelingsdeel Oss is een vrijstelling voor de vergunningplicht ten aanzien van het uitvoeren van een werk, niet zijnde bouwwerk, of werkzaamheid uitvoeren opgenomen. Er is geen sprake van strijdigheid met het tijdelijk

regelingsdeel. Tevens zijn de gemeente Oss en het waterschap zijn overeengekomen dat voorafgaand aan de uitvoering bij Neerloon een landschapsplan wordt opgesteld.

Gemeente Land van Cuijk
Van de gemeente Land van Cuijk hebben wij op 20 oktober 2025 een reactie ontvangen. Op basis van de regels en de verbeelding van het tijdelijke regelingsdeel, behorende bij het projectbesluit Cuijk – Ravenstein, gelden de volgende bestemmingen en gebiedsaanduidingen voor het onderstaande projectgebied, met uitzondering van het geel gearceerde gedeelte: Agrarisch met waarden – Natuur- en landschapswaarden, Waarde – Archeologie 5, Water, Water – Vaarweg, Waterstaat – Stroomvoerend winterbed, Waterstaat – Waterkering, Cultuurhistorisch waardevol gebied, Groenblauwe mantel, Leefgebied dassen, Weidevogels, Vrijwaringszone – Vaarweg. De voorgenomen ontgronding en inrichting passen binnen deze gebiedsaanduidingen. Voor de aspecten archeologie en waterstaatkundige aspecten hebben respectievelijk de provincie en Rijkswaterstaat een positief advies afgegeven.

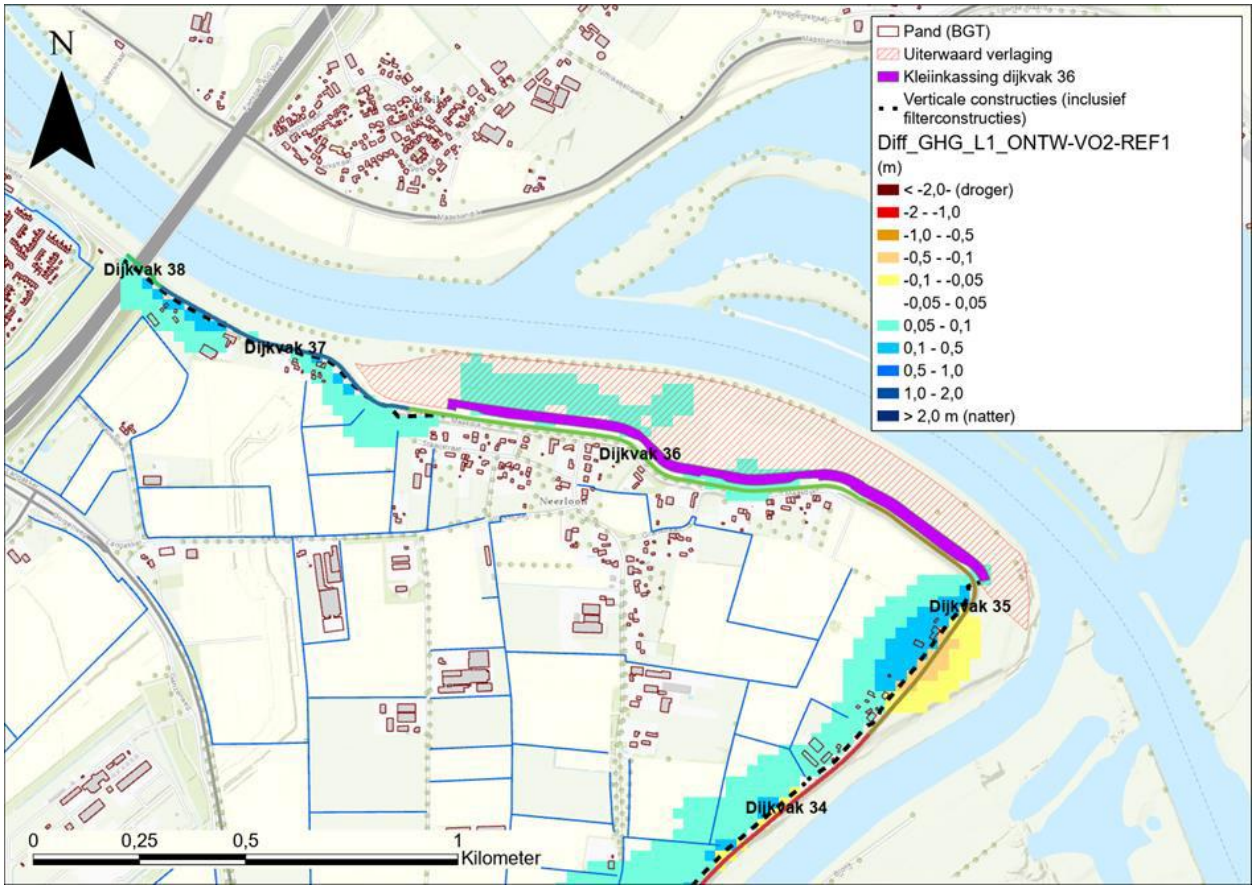
Gelet hierop bestaan er tegen de onderhavige ontgronding vanuit de ruimtelijke ordeningsaspecten geen bezwaar. Er zijn hieromtrent in deze vergunning dan ook geen voorschriften over opgenomen.

Ad. c. (Geo)hydrologie

Beekmonding Raam
De aanpassing van de beekmonding van de Graafsche Raam heeft een verwaarloosbaar effect op het regionale grondwatersysteem. In het (nieuwe) talud zal de grondwaterstand veranderen maar in de omgeving, zoals het binnendijks gebied, zullen de effecten verwaarloosbaar zijn. Dit geldt ook voor de dijkverhoging.

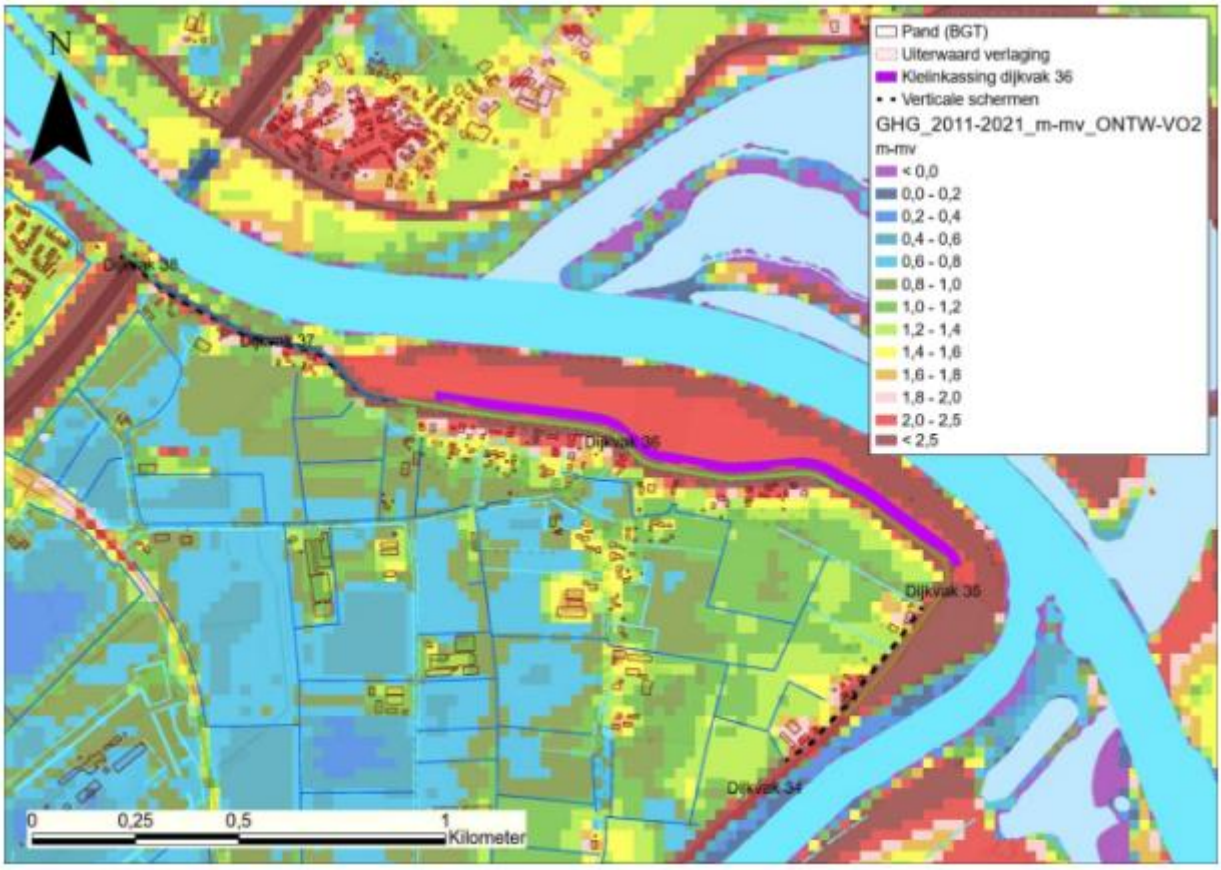
Uiterwaardverlaging Neerloon
De GHG (Gemiddelde Hoogste Grondwaterstand) geeft een beeld van de grondwatersituatie in natte periodes, doorgaans tijdens de wintermaanden. De GLG (Gemiddeld Laagste Grondwaterstand) geeft een beeld van de grondwatersituatie tijdens droge periodes, doorgaans tijdens de zomermaanden.

In Figuur 2 zijn ter hoogte van Neerloon (dijkvakken 35 t/m 38) de berekende effecten van het dijkontwerp op de GHG in het freatisch pakket weergegeven. Daaruit blijkt dat de verticale schermen zorgen voor een verhoging van de GHG binnendijks. De uiterwaardverlaging in combinatie met de klei-inkassing langs dijkvak 36 zorgen nauwelijks voor effecten op de GHG.

Figuur 2: Effect (m) van het dijkontwerp op de Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand (GHG) in het freatisch pakket ter hoogte van Neerloon (dijkvakken 34 t/m 37).

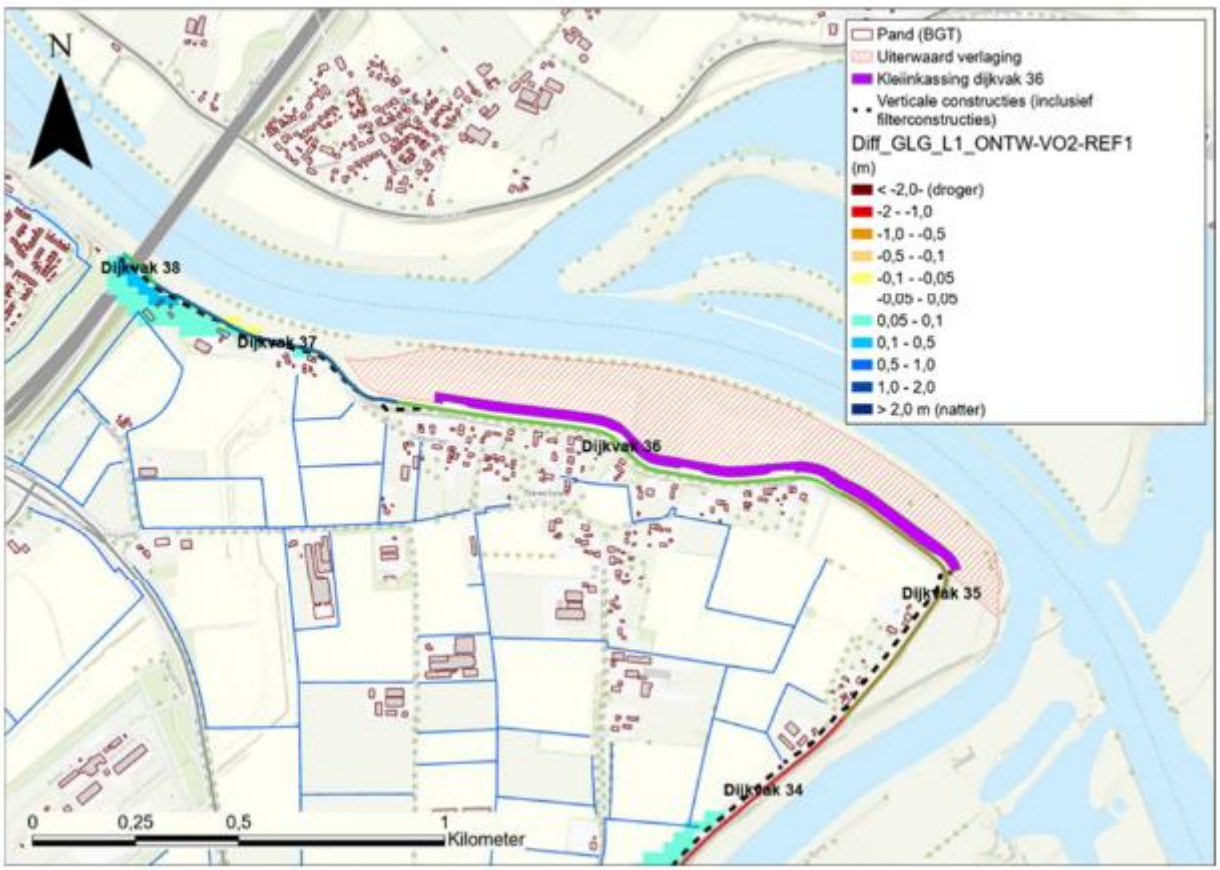
De (geringe) GHG verhoging aan de binnendijkse zijde van de verticale schermen ontstaat doordat deze schermen een obstakel vormen voor het afstromende grondwater richting de Maas. Deze verhoging van de GHG varieert van 0,2 m direct langs de schermen tot 0,05 m maximaal 150 m van de schermen binnendijks. De GHG in het invloedsgebied ligt in de referentiesituatie, dus zonder de beoogde dijkmaatregelen, tussen circa 1,1 m -mv en 1,8 m -mv. Als gevolg van de dijkmaatregelen komt de GHG gemiddeld circa 0,1 m ondieper te liggen (zie Figuur 3).

Figuur 3: GHG (m-mv) in het freatisch pakket ter hoogte van Neerloon (dijkvakken 34 t/m 37) na realisatie van het dijkontwerp

De verlaging van het maaiveld in de uiterwaard heeft nauwelijks invloed op de GHG binnendijks. Voor het effect van de uiterwaardverlaging op de grondwaterstanden is het van belang of de uiterwaard na de afgraving vaker vol met water komt te staan. Bij een bodemniveau van NAP + 8,4 m stroomt er enkel water door de uiterwaard bij extreem hoogwater. In de periode 2010 t/m 2021 is dit enkel tijdens de hoogwaterpiek in januari 2011 voorgekomen. Er zijn daarom nauwelijks effecten als gevolg van de uiterwaardverlaging op de GHG en GLG. De zeer geringe effecten van maximaal 0,06 m in en langs de uiterwaardverlaging zijn het gevolg van een toename van kwel vanuit binnendijks richting de uiterwaard en een lichte accumulatie van grondwater aan de binnendijkse zijde van de klei-inkassing. Buitendijks daar waar de uiterwaard verlaagd wordt komt de GHG ondieper onder het (nieuwe) maaiveld te liggen.

In Figuur 4 zijn de berekende effecten van het dijkontwerp op de GLG in het freatisch pakket weergegeven. Uit de effectberekeningen blijkt dat binnendijks de GLG naast de schermen lokaal iets stijgt en buitendijks naast de schermen lokaal iets ondieper wordt. Net als in de GHG-situatie stroomt het grondwater bij een GLG-situatie ook richting de Maas en verhinderen de schermen deze stroming.

Figuur 4. Effect (m) van het dijkontwerp op de Gemiddeld Laagste Grondwaterstand (GLG) in het freatisch pakket ter hoogte van Neerloon (dijkvakken 34 t/m 37)

De geringe GHG en GLG verhogingen binnendijks ter hoogte van Neerloon hebben naar verwachting geen negatieve invloed op de functies binnendijks. De grondwaterstandsveranderingen vinden voornamelijk dicht langs de schermen plaats. Hier is het maaiveld relatief hoog en blijft er voldoende ontwateringsdiepte (> 0,7 m-mv) zoals blijkt uit Figuur 3. Vanuit het oogpunt waterbeschikbaarheid en droogte is een verhoging van de GLG zelfs positief, omdat het grondwater bij droogte minder ver uitzakt.

Rijkswaterstaat heeft ons per brief, met kenmerk: RWSZ2025-00015777, d.d. 29 januari 2026 laten weten geen bezwaar te hebben en positief te adviseren ten aanzien van de aanvraag.

Op 16 september 2025 heeft het waterschap positief geadviseerd over de weerdverlaging bij Neerloon (kenmerk: 0654657089). Op 5 februari 2026 heeft het waterschap eveneens positief geadviseerd over de werkzaamheden bij de Graafsche Raam (kenmerk 0654727556, d.d. 5 februari 2026).

Met betrekking tot het aspect (Geo)hydrologie zijn er geen bezwaren tegen het verlenen van de vergunning tot ontgronding in het projectgebied.

Ad. d. Natuur en Landschap

Bij Neerloon is een bomenrij op de dijk aanwezig bestaande uit onder andere linde en essen. Zowel binnendijks als buitendijks zijn diverse akker- en graslanden aanwezig. Op de akkers wordt onder andere

mais verbouwd. De graslanden hebben zowel een natuurlijke als agrarische functie. Ook het dijktalud bestaat uit gras-/kruidenvegetatie. De graslanden en akkers zijn lokaal begrensd met hagen of hekwerk (prikkeldraad of gaas). Na de weerdverlaging en klei-inkassing zijn de landbouwgronden weer beschikbaar voor agrarisch gebruik.
De westkant van de weerdverlaging bij Neerloon valt voor een gedeelte in het Natuur Netwerk Brabant (NNB). Het water ter plaatse van de Graafsche Raam valt eveneens in het gebied van het NNB. Dit geldt voor beide locaties ook voor de benaming Groenblauwe waarden.

Wij constateren dat de gevolgen van de ontgronding op de natuur- en landschappelijke waarden als zodanig geen belemmering vormen voor het uitvoeren van de ontgronding- en inrichtingsactiviteiten. Wij hebben hieromtrent dan ook in deze vergunning geen voorschriften opgenomen.

Ad. e. Aardkundige waarden

De aardkundige waarden van het gebied worden beschreven in de “Aardkundig waardevolle gebieden-kaart” in de Provinciale Omgevingsverordening. Het plangebied raakt de Keentsche Uiterwaard in geringe mate. Omdat het slechts een smalle strook betreft is er geen aanleiding om het ontwerp te wijzigen.

Met betrekking tot het aspect aardkundige waarden zijn er geen bezwaren tegen het verlenen van de vergunning tot ontgronding in het projectgebied.

Ad. f. Cultuurhistorische waarden

In tegenstelling tot de ontgrondingswerkzaamheden ter plaatse van Neerloon zijn de werkzaamheden ter plaatse van de Graafsche Raam wel gepland in een cultuurhistorisch waardevol gebied.

De Graafsche Raam is een kunstmatig gegraven waterloop. Hiervoor stroomde het water van de Raam via de Oude Haven van Grave in de Maas en een tijdlang werd het water via de Horsense Raam en de Velpersluis op de Maas geloosd. Bij hoge waterstanden kon er geen water op de Maas worden geloosd met overstromingen als gevolg. En met de komst van de sluis bij Grave in de Maas werd de situatie nog gecompliceerder. Het Waterschap besliste daarom om het gemaal van Sasse en de Graafsche Raam aan te leggen. Dat gebeurde omstreeks 1929.

De Graafsche Raam mondt uit in de gestuwde rivier de Maas. De vaargeul voor de scheepvaart bevindt zich voornamelijk aan de noordzijde van de Maas. Dit is het gevolg van de ligging van Stuw en Sluis Grave, die aan de noordelijke oever zijn gesitueerd. De oevers van de Maas zijn in beheer bij en in eigendom van Rijkswaterstaat. Ten oosten van de huidige beekmonding bevindt zich Stuw Grave. Aan de zuidelijke oever van de beek, nabij de stuw, ligt de monding van een vispassage. Ondertussen heeft er ook een bever letterlijk zijn sporen achtergelaten, door er een beverburcht te bouwen.

Ten oosten van de beek ligt een kazemat uit de Tweede Wereldoorlog. Ten zuiden van de beekmonding ligt het Gemaal van Sasse. De uiterwaarden kenmerken zich landschappelijk door een uitgestrekt en open landschap met langs de oever van het zomerbed een cultuurhistorisch beschermde bakenbomenlaan. In het huidige projectgebied zijn geen bakenbomen.

De wens van het waterschap is om de monding van de Raam meer ecologisch in te richten. De verharding van de huidige beek is deels verwijderd, maar de ecologische dynamiek is nog te beperkt. Vandaar dat het waterschap in haar ontwerp meer ruimte biedt voor de waterloop zodat een zandwaaiermonding kan

ontstaan. De monding van de Graafsche Raam is na aanleg vastgelegd door steenzetting. Als onderdeel van het herstel is de westelijke oever van de beek al ontsteent. Hierdoor is meer ruimte ontstaan voor erosie, maar de dynamiek is te beperkt om bij de huidige beekinrichting spontane ontwikkeling van een zandwaaiermonding te laten optreden. De bedoeling is om de natuurlijke vorming van de zandwaaiermonding te versnellen door herinrichting van de beekmonding als onderdeel van de dijkversterking Cuijk-Ravestein.

De Graafsche Raam als materiele structuur blijft behouden maar krijgt een natuurlijkere look. Op termijn zal het onderscheid tussen van oorsprong natuurlijke beken en door de mens gegraven waterlopen nog moeilijk te maken zijn. In de plannen wordt ook rekening gehouden met de kazemat en het gemaal van Sasse want dat zijn cultuurhistorische elementen. Deze zijn nu goed zichtbaar in het open landschap. Die zichtbaarheid blijft behouden omdat men terughoudend is met de toepassing van bomen en struiken bij de kazemat en gemaal van Sasse.

Samenvattend:
Met betrekking tot het aspect cultuurhistorie zijn er geen bezwaren tegen het verlenen van de vergunning tot ontgronding in het projectgebied.

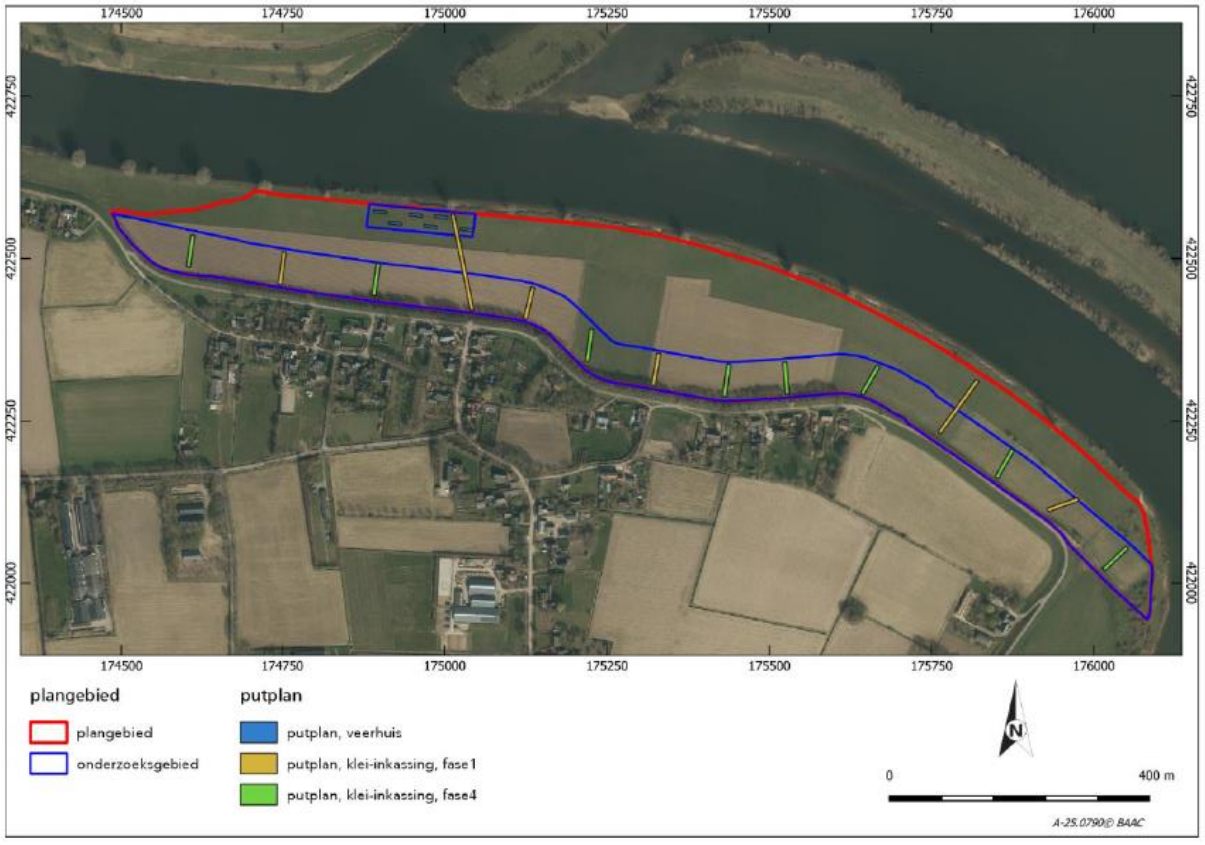
Ad g. Natura 2000 en Flora en Fauna

Sinds 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht. In artikel 5.1 onder 1 e respectievelijk 5.1 onder 2 g, zijn zowel de Natura 2000-activiteit als de Flora en Fauna-activiteit als afzonderlijke activiteiten opgenomen. Bij deze aanvraag voor de ontgrondingsactiviteit worden deze niet beoordeeld maar maken wel onderdeel uit van het gecoördineerd besluit.

Ad. h. Archeologie

In navolging van en in overeenstemming met het gemeentelijk beleid van de gemeente Oss en gemeente Land van Cuijk heeft in het plangebied een archeologisch veldonderzoek plaatsgevonden. Dit archeologisch onderzoek was noodzakelijk voor twee deelgebieden (zie Figuur 5) op basis van de onderzoeksresultaten zoals gepresenteerd in de bijlage *BAAC-rapport V-25.0248, Gemeente Land van Cuijk en Oss Dijkverbetering Cuijk – Ravenstein, deelgebied Raammonding en Verlagingsgebied Inventariserend veldonderzoek (verkennende fase)*. Op basis van de onderzoeksresultaten van het veldonderzoek (*Evaluatierapport Neerloon, CuRa – verlagingsgebied Proefsleuvenonderzoek BAAC-project A-25.0951, januari 2026, Versie 1.1*) is een meer gespecificeerde archeologische verwachtingswaarde gemaakt voor deelgebied 1 (verlagingsgebied Neerloon) en is een waarderend onderzoek uitgevoerd voor deelgebied 2 (Veerhuis). Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek is de archeologische verwachtingswaarde voor deelgebied 1 naar laag bijgesteld voor de nederzettingsarcheologie en is een gepland vervolgonderzoek in dit deel van het plangebied niet noodzakelijk. Echter de verwachting voor later gerelateerde geïsoleerde vondsten uit de vulling van de oude restgeul, die in het plangebied aanwezig is, blijft bestaan. Bij een ontgravingsdiepte van 3,30m beneden maaiveld (circa 5,5 m +NAP) worden de oude lagen van de geul echter alleen langs de oevers verstoord. De diepste lagen van de geul met de hoogste verwachtingswaarde voor dit type vondsten liggen onder de maximale ontgravingsdiepte en zullen daarmee in situ bewaard blijven. Voor het behoud van de water gerelateerde vondsten in de oude lagen die mogelijk geraakt worden door de ontgrondingswerkzaamheden, wordt het opstellen van een “toevalsvondstenprotocol” verplicht gesteld. Dit is in de voorschriften bij deze vergunning vastgelegd. Het waarderend proefsleuvenonderzoek in deelgebied 2 (Veerhuis) heeft geen behoudenswaardige

archeologische vindplaats opgeleverd. De historische locatie van het veerhuis is in het verleden al verstoord. In deelgebied 2 is derhalve ook geen vervolgonderzoek noodzakelijk.

Figuur 5 Archeologische onderzoeksgebieden waar vervolgonderzoek heeft plaatsgevonden: deelgebied 1 archeologie verlagingsgebied Neerloon en deelgebied 2 archeologie veerhuis (uit: BAAC 2025).
Toelichting Figuur 5: ▭ Begrenzing van de 2 deelgebieden: deelgebied 1 verlagingsgebied Neerloon (in het zuiden langs de dijk) en het deelgebied 2 Veerhuis (in het noorden langs de Rivier).

Met betrekking tot het aspect archeologie zijn er geen bezwaren tegen het verlenen van de vergunning tot ontgronding in het projectgebied indien en zover de voorschriften 4.1 t/m 4.3 in acht worden genomen.

Samenvattend:
Onder afweging van alle bij de onderhavige ontgrondingsaanvraag betrokken belangen en de bij ons ingekomen adviezen die in de overwegingen zijn meegenomen en afgewogen:

- zien wij geen redenen om de aanvraag voor de vergunning op grond van artikel 8.76 van het besluit Kwaliteit leefomgeving te weigeren, en
- verlenen wij, met inachtneming van de onder paragraaf II genoemde voorschriften, de vergunning.